

EXPAK

Uspješan model prekogranične suradnje na području politike tržišta rada

Barbara Willsberger

Zagreb, 26. svibnja 2010.

U pograničnim regijama oduvijek postoje sporne točke zbog različitog stupnja razvoja i prethodnih iskustava, kao što su:

- različiti stupanj gospodarskog razvoja,
- različita politička iskustva,
- različiti društveni i kulturni razvoj,
- različite razvojne strategije.

➔ Izgledi za zapošljavanje i izgledi na tržištu rada pri tome su od posebne važnosti te je stoga nužno razvijati prekogranična rješenja.

Što je EXPAK – stručna akademija?

EXPAK je forum za regionalne aktere politike tržišta rada s težištem na sljedećem:

- razmjena informacija i stručnih znanja,
- osmišljavanje i provedba zajedničkih projekata i
- prekogranična suradnja na području politike tržišta rada.

Za uspješnu provedbu važno je sljedeće:

- uključivanje regionalnih aktera i
- mogućnost suodlučivanja regionalnih aktera u pogledu sadržaja,
- fleksibilni i otvoreni programi, koji omogućavaju reagiranje na akutne probleme i aktualna pitanja.

- **Vodeći partner:** L&R Sozialforschung
- **Operativni partneri:** istraživački instituti, nositelji programa daljnjeg obrazovanja, savjetodavne ustanove kao i službe za zapošljavanje
- **Strateški partneri:** službe za zapošljavanje s obje strane granice kao i nadležna ministarstva

- zajednička baza znanja i informacija
- uzajamno razumijevanje
- osmišljavanje, raspravljanje i provođenje novih, odnosno prokušanih u Europskoj uniji, programa i mjera vezanih za politiku tržišta rada i regionalnu politiku
- poboljšavanje i intenziviranje komunikacije i suradnje među političkim, administrativnim i gospodarskim akterima te među akterima socijalnog partnerstva i civilnog društva
- razvoj programa i mjera koje su orijentirane na potrebe
- zajedničko prevladavanje posljedica gospodarske krize
- priprema i praćenje potpunog otvaranja tržišta rada

Važno: od jednostrane informacije do suradnje na ravnopravnoj osnovi

- Informativni seminari
- Jačanje međuopćinske suradnje
- Konferencije o tržištu rada
- Razvojne radionice
- Osmišljavanje i provođenje pilot-projekata
- Provođenje studija
- Pružanje potpore prema potrebi
- Dvojezična internetska stranica

Prvi **mađarski pakt za zapošljavanje** razvijen je u okviru Austrijsko-mađarske stručne akademije. Predstavlja model za primjenu instrumenata Europske strategije zapošljavanja još i prije pristupanja Europskoj uniji te također na primjeru prikazuje smislenost sadržajno i organizacijski umreženih procesa stručne akademije.

- Tijekom **informativnog seminara** regionalne se aktere obavijestilo o smislu i svrsi regionalnih i lokalnih paktova za zapošljavanje kao o instrumentu inovativne politike tržišta rada; predstavljen je temeljni koncept kao i uspješni primjeri paktova za zapošljavanje te su razrađene temeljne točke za daljnji razvoj pakta u Mađarskoj.
- Na temelju rezultata informativnog seminara, a u okviru **savjetovanja u pogledu razvoja** organizirano je nekoliko radionica. Ovdje se radilo o razrađivanju ciljeva, zadataka i organizacijskih struktura, uključivanju potencijalnih partnera u regiji i konkretizaciji programa provedbe.
- Kraj radova na konceptu i razvoju označio je **razvojni seminar**, tijekom kojeg je sastavljena gruba verzija ugovora za pakt za zapošljavanje, te na kojem su sudjelovali predstavnici svih institucija koje su uključene u ovaj pakt.

Centar za Rome u Nagykanizsai

- Prvi seminar u lipnju 2003. godine sa sljedećim rezultatima:
 - provođenje projekata s Romima za Rome;
 - jačanje dijaloga predstavnika romske i neromske zajednice;
 - cilj: pomoć za samopomoć;
 - razjašnjeni okvirni uvjeti za financiranje projekta;
 - koncept jednoglasno prihvaćen;
- godine 2004. dva seminara i konferencija;
- uspješan početak Centra za Rome;
- uspjesi su zabilježeni u brošuri.

Prekogranična praksa zaposlenika službe za zapošljavanje:

- podrška tijekom pripreme: izrada programa, određivanje osoba, pismeno i usmeno prevođenje, organizacija putovanja;
- trodnevna praksa čeških savjetnika za EURES u Donjoj Austriji i obrnuto.
- Rezultati:
 - uvid u način rada u susjednoj zemlji;
 - stvorene važne pretpostavke za intenzivniju suradnju;
 - poznavajući osobu s druge strane konkretni se projekti suradnje vezani za politiku tržišta rada mogu realizirati još jednostavnije.

■ Kvalifikacija za „turističkog trenera”

- Provođenje studije izvedivosti
- Osnivanje radne i upravljačke skupine
- Ciljna skupina: 16 mladih u dobi između 18 i 25 godina iz Gradišća i Zapadnog Podunavlja
- Sadržaj: prenošenje stručnih sadržaja vezanih za turističku djelatnost i razvoj osobnosti, poznavanje jezika i sposobnost animiranja. Nadalje, praksa svaki put u drugoj zemlji. Inovativni aspekt: njemački, mađarski i engleski kao jezici održavanja nastave
- Cilj: mladima s obje strane granice treba olakšati, odnosno omogućiti ulazak na tržište rada
- Vrijeme: početkom ožujka 2010. godine; trajanje: 5 mjeseci

Dodana vrijednost prekogranične suradnje

- Regionalne analize predstavljaju značajnu bazu znanja i informacija pogotovo zato što se međuopćinski podaci u pojedinim zemljama ne obrađuju.
- Dolazimo do pouzdanih saznanja o susjednim regijama kao i do napretka u znanju kroz informacije o inovativnim projektima -> doprinos novim projektnim idejama kao i potpora pri evaluaciji projekata
- Partnerstva koja funkcioniraju tvore važan temelj za budući razvoj i zajedničko provođenje projekata.
- Kroz aktivno sudjelovanje upravnih tijela, poduzeća i nevladinih organizacija, institucije u pograničnim regijama postaju fleksibilnije što omogućava suradnju usprkos različitim prilikama u pograničnim područjima.